

Az evangélium örömhírével tartozunk Európának

2003. május 22-én, a Debreceni Református Kollégium dísztermében, „Kereszténység és Európa” címmel rendezett tanácskozást a Keresztény Demokrata Fórum. A konferenciát **Szászfalvi László** országgyűlési képviselő, a Keresztény Demokrata Fórum elnöke nyitotta meg. Megköszönte a Református Kollégium vendégszeretetét, a tanácskozás előadóinak pedig, hogy vállalták a felkérést gondolataik megosztására. Kifejezte örömét, hogy – a KDF ökumenikus szellemiségének megfelelően – ezúttal is több felekezet képviselői szólalnak meg, töprengenek együtt Európa iránti keresztény felelősségünkről; hitet tesznek arról, hogy Európa újraegyesülését lelki megújulásnak is kell kísérnie.

Csallóközi Zoltán, a Keresztény Demokrata Fórum alelnöke, a konferencia levezető elnöke megemlékezett a közelmúltban elhunyt Varga László országgyűlési képviselőről, a KDNP elnökéről. Kérésére a jelenlévők közösen elmondták a Miatyánk imádságot.

Szécsi Árpád politológus, a KDF titkára röviden bemutatta a szervezetet, egyben elmondta a résztvevőknek, miért esett Debrecenre a választás a rendezvény színhelyéül. A Keresztény Demokrata Fórum ökumenikus szellemi mozgalom, és „az egyházak megbékélésének városában” különös örömmel hangsúlyozza, hogy az ökumené egyházainak közösen kell megszólalniuk a mai magyar társadalom aktuális kérdéseiben, hiszen társadalmi-szociális tanításuk 98%-ban megegyezik.

A tanácskozás bevezető bibliai gondolatát **dr. ifj. Fekete Károly** tanszékvezető, a Debreceni Református Hittudományi Egyetem rektora fogalmazta meg. Pál apostol rómaiakhoz írt leveléből vett idézetből indult ki (Nem a szolgaság lelkét kaptátok ugyanis... hanem a fogadott fiúság Lelkét kaptátok, melyben azt kiáltjuk: „Abba, Atya!” *Róma 8,15*). Az apostol Európa akkori fővárosának szóló üzenete ma minket is arra hív, hogy – a szabadság Lelke által – szabaduljunk meg a bénító záráktól. A szolgaság – történelmünkben többször megtapasztalt élménye helyett – éljük meg a szabadságot. Ha az EU kibővítése igazságos elvek szerint történik meg, akkor a szereposztások és a szerepfosztások helyett végre az egészséges szereptalálások ideje következhet el. A „szájzártól” való megszabadulás révén megtanulhatunk újra kiáltani; imádkozni, énekelni a mai, félelmeiktől és pesszimizmustól terhelt világban is. S ha Európa újra magára talál mint keresztény kontinens, akkor a többi földrészért is imádkoznia és cselekednie kell. Nemzetünknek meg kell szabadulnia a kisémmizettségtől, kisebbségség, keserűség érzésének zárától is, hiszen ez irigységgel mérgezi lelkünket. Fel kell idéznünk, ápolnunk kell gazdag történelmi-kulturális hagyományainkat, amelyek méltán adnak okot nemzeti büszkeségünkre is.

Csallóközi Zoltán – mielőtt felkérte az első előadót –, bejelentette, hogy a Keresztény Demokrata Fórum csatlakozik a református zsinat állásfoglalásához, amelyben sürgeti a kormányzatot, hogy az Ukrajnában és Szerbia-Montenegróban élő magyarok számára az ösztöl bevezetendő vízum könnyen megszerezhető és ingyenes legyen.

Az első előadó, **dr. Bölcskei Gusztáv** püspök, a Magyarországi Református Egyház Zsinatának lelkészi elnöke szintén Pál apostol példáját idézte fel, aki az álmában megjelent macedón férfi hívására lépett az „öreg kontinensre”, ahol sokszor meg sem hallgatták, máskor kinevették, a hatalmasok elé többnyire csak vádlottként került; látszólag nem lehetett hatással a politikára, a gazdaságra. Mégis segíteni tudott a földrészen: az evangélium örömhírét hozta el. Mi is ezzel tartozunk Európának: hogy bemutassuk az élő Istent, a föltámadt Krisztust. Nem magunkat kell bemutatni, hanem Őt.

Jó lenne, ha a készülő európai alkotmányban megjelenne Isten neve – véli a püspök –, de ha ez következmények nélkül történik meg, akkor nem feledkezhetünk meg a második parancsolatról, amely szerint „Isten nevét hiába ne vedd!”

Tolvaly Ferenc író, európai uniós pénzügyi szakértő előrebocsátotta, hogy gyakorló hívőként, a bajor CSU tagjaként nem tud tudományos objektivitással szólni a témáról és az Európát érintő aktuális kérdésekről. Ahhoz, hogy az Európai Unió erős lehessen – márpedig a globális versenyben való eredményes részvételhez ez szükséges –, egységes értékrenden kell alapulnia, ami nem lehet más, mint a lelki-kulturális gyökereket jelentő kereszténység. Ezért az Uniónak a gazdasági érdekközösségen túl érték-közösséggé is kell válnia. Tolvaly Ferenc említést tett a nyugati

kereszténydemokrácia által fontosnak tartott hat alapértékről (élet, szabadság, információ, kultúra, közösség, munka). Rámutatott, hogy az az ember, aki nélkülözi a biztonságot (pl. a közbiztonságot vagy a létbiztonságot), az nem lehet szabad sem.

Font Sándor országgyűlési képviselő, evangélikus presbiter hangsúlyozta a Keresztény Demokrata Fórum a társadalom alkotóelemének nem a magányos egyént, hanem a családot tekinti. A mezőgazdaság világában ezért a családi gazdaságok fejlődését tartja kívánatosnak. Míg Nyugat-Európában ötven éves folyamat eredményeképp erősödhetek meg, Magyarországon ehhez állami támogatás szükséges. Enélkül – és ma sajnos ilyen tendencia érzékelhető – monokultúrás, nagybirtokos termelési szerkezet válik meghatározóvá. Ebben az esetben azonban a mezőgazdaság nem töltheti be többfunkciós szerepét a vidék társadalmában. Az agrárium ugyanis nemcsak árutermelési ágazat; meghatározó szerepe van a vidéki kultúra megőrzésében, a népességmegtartó képesség növelésében, valamint nélkülözhetetlen a természettel harmonikus életmódminták fenntartásában is. Amint vidéken a földből élők tartották fenn az egyházi közösségeket, úgy a kereszténység is közösségmegtartó ereje a vidéknek, így a nemzetnek és Európának is.

Bosák Nándor debrecen-nyíregyházi megyéspüspök előadásának elején arra irányította a figyelmet, hogy Európa jövőjének tervezésekor a minőségi kérdéseket is tegyük fel: milyen közösséget építünk, mire alapozunk? A magyarországi csatlakozási döntés kapcsán is fájdalmas hiányt érezhettünk: csak haszonelvű megközelítések merültek fel (mi a hasznunk, mi a kárunk a belépés révén). Ez a hozzáállás ahhoz hasonlít, mintha egy házasságkötés előtt csak a hozomány mennyisége érdekelne.

A katolicizmus és az egységesülő Európa témakörében néhány értéket nevezett meg, amelyekkel a katolikus egyház és a kereszténység gazdagítani szeretné az európai közösséget. Az egyik a katolicitás, az egyetemesség, az egység a sokszínűségben. Voltaképpen e logika érvényesül az ökumenikus törekvésekben, amelyek által az egyházak jó példát mutathatnak a népek összefogásához, együttéléséhez is. A Magyar Katolikus Püspöki Kar alelnöke röviden bemutatta az egyházak európai szintű intézményeit, megjegyezve, hogy mindez nem hatalmi törekvéseket szolgál, hanem értékeink felajánlását.

Az előadásokat néhány felszólalás követte. **Szakácsi Jánosné** mezőgazdász – Font Sándorral egyetértve – megerősítette, hogy a termőföldek összessége maga a haza, ezért nemzeti tulajdonnak kell maradnia, és meg kell védeni a spekulációtól; nem utolsósorban pedig gondosan és szakszerűen művelni is kell. **Hollós János** görög katolikus prelátus a pápai enciklikák emberi méltóságot védelmező tanítására emlékeztetett. „Európának az ember oldalán kell állnia” – idézte II. János Pál pápát. Az Unió szintjén a nemzeti sokszínűség fenntartása, a kis nemzetek védelme következik ebből.

Balácsi László unitárius püspökhelyettes elmondta, hogy a Trianon után Kis-Magyarországon „kettős kisebbségben maradtak” az unitáriusok, ám Románia majdani uniós csatlakozását követően több százezres egyházzá egyesülnek újra. **dr. Karancsi Jánosné**, a KDNP debreceni elnöke a konferencia kérdéskörét világviszonylatba helyezve, a hagyományosan keresztény vallású népcsoportok és a többi világvalláshoz tartozó nemzetek közötti aszimmetrikus toleranciára hívta fel a figyelmet, s arra, hogy a nyugati világon elterjedt liberális eszmék az itt élő népek tragikus fogyását eredményezik. E felvetéshez kapcsolódva **Csallóközi Zoltán** levezető elnök meghívta a jelenlévőket a Keresztény Demokrata Fórum következő, a családok helyzetéről és a népesedési kérdéstről szóló tanácskozására, amelyre június 14-én, Pásztón kerül sor.

Szászfalvi László, a KDF elnöke rövid zárszóban foglalta össze a konferencián elhangzott gondolatokat, egyszersmind kijelentette, e találkozó is erősíti Debrecen regionális egyházi központ szerepét Magyarországon.